

МЕТОДИКА

проведення самооцінювання за напрямом «Педагогічна діяльність педагогічних працівників»

Основними методами збору інформації є:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування чи онлайн-опитування);
- спостереження (за проведенням навчальних занять);
- вивчення документації.

Для оцінки напряму і підготовки рекомендацій, робоча група повинна дотримуватися наступного алгоритму дій:

I. Збір та узагальнення інформації, отриманої під час спостереження, опитування та вивчення документації.

II. Узагальнення отриманої інформації.

III. Співставлення узагальненої інформації з вербальним шаблоном.

IV. Оцінювання вимоги/правила

V. Оцінювання напряму.

VI. Оформлення Довідки про проведення самооцінювання.

VII. Надання Рекомендацій щодо вдосконалення педагогічної діяльності педагогічних працівників.

I. Збір та узагальнення інформації, отриманої під час спостереження, опитування та вивчення документації

Робоча група, під час вивчення документації, спостереження за проведенням навчальних занять, опитуванні учасників освітнього процесу, отриману інформацію фіксує у формах.

Опитування учасників освітнього процесу проводить один член робочої групи, визначених керівником групи. Для проведення анкетування використовують анкети для: педагогічних працівників; батьків здобувачів освіти; учня/учениці. В анкетуванні беруть участь здобувачі освіти віком від 14 років. Анкетування можливо проводити письмово з використанням друкованих анкет або у формі онлайн опитування, використовуючи засоби інформаційно-телекомунікаційних технологій. У випадку проведення анкетування у формі онлайн комп'ютерна програма автоматично обрахує відповіді респондентів. У разі проведення письмового опитування член робочої групи самостійно обрахує відповіді. Для обрахунку анкет слід використовувати наступний алгоритм:

-підрахувати загальну кількість відповідей по кожному із запропонованих у питанні варіантів

Наприклад, у анкетуванні взяли участь 100 респондентів, із них:

- відповідь «так» обрали 25 осіб;
- відповідь «переважно так» обрали 40 осіб;
- відповідь «переважно ні» обрали 15 осіб;
- відповідь «ні» – 20 осіб.

- помножити загальну кількість відповідей на бал, що відповідає рівням оцінювання

Кожна із запропонованих варіантів відповідей оцінюється за 4-бальною шкалою. Наприклад, відповіді:

- «так», «цілком задоволений/на», «завжди», «дотримано» тощо оцінюються на 4 бали (високий рівень);

- «здебільшого», «в основному», «переважно так» – 3 бали (достатній рівень);

- «переважно ні», «іноді», – 2 бали (рівень, що вимагає покращення);
- «ні», «не задоволений/на», «не комфортно», «не дотримано», «відсутній» – 1 бал (низький рівень).

Відповідно:

$$4 \text{ бали} \times 25 \text{ відповідей респондентів} = 100;$$

$$3 \text{ бали} \times 40 \text{ відповідей респондентів} = 120;$$

$$2 \times 15 = 30;$$

$$1 \times 20 = 20.$$

У анкетах також містяться так звані «перевернуті» питання. У таких питаннях відповіді:

- «так», «завжди», відповідають низькому рівню і оцінюються на 1 бал;
- «переважно так», «здебільшого», «в основному» – рівню, що вимагає покращення (2 бали);
- «переважно ні», «у поодиноких випадках» – достатньому рівню (3 бали);
- «ні», «ніколи» – високий рівень (4 бали).

Подальші обрахунки таких питань проводиться за описаним вище алгоритмом.

- визначити рівень за питанням анкети

Обраховуємо середньоарифметичне значення питання. Для цього ділимо суму балів на кількість опитаних респондентів. Наприклад: $(100+120+30+20): 100 = 2,7$

- отримане середньоарифметичне значення зіставити зі шкалою визначення рівня якості освітньої діяльності

Шкала визначення рівня якості освітньої діяльності

1,0 – 1,65	1,66 – 2,65	2,66 – 3,60	3,61 – 4,0
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній рівень	високий рівень

Вищезазначена шкала використовуватиметься також у подальшому під час оцінювання напряму. Узагальнені результати спостереження, опитування, вивчення документації заносяться до Довідки.

II. Узагальнення інформації

З метою систематизації інформації, результати фіксуються в таблиці критеріїв, індикаторів та інструментарію, визначається рівні оцінювання.

III. Зіставлення узагальненої інформації з вербальним шаблоном, наведеним у таблиці «Орієнтовні рівні оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти»

З метою оцінювання вимоги/правила керівник робочої групи співставляє узагальнену інформацію, з вербальним шаблоном та відмічає всі збіги.

Напрямок оцінювання 3. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ			
3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти			
Перший (високий)	Другий (достатній)	Третій (вимагає покращення)	Четвертий (низький)
3.1.1. Педагоги планують свою професійну діяльність. У	3.1.1. Учителі планують свою професійну діяльність.	3.1.1. Планування окремих вчителів не відповідає	3.1.1. Окремі вчителів не мають календарно-

них наявне календарно-тематичне планування, розроблене самостійно відповідно до освітньої програми, з урахуванням мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей закладу та регіону	У них наявне календарно-тематичне планування, що відповідає освітній програмі закладу.	освітній програмі закладу	тематичного планування
Учителі аналізують результативність власної педагогічної діяльності з метою подальшого коригування календарно-тематичного плану з відповідного навчального предмету (курсу)	Переважна більшість вчителів аналізують результативність власної педагогічної діяльності з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, результатів їхнього навчання та враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи	Менше половини вчителів аналізують результативність календарно-тематичного планування та враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи	Педагогів не аналізують результативність календарно-тематичного планування
3.1.2. Учителі використовують освітні технології , спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, у тому числі, технології дистанційного навчання (у разі потреби)	3.1.2. Учителі використовують освітні технології , спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями	3.1.2. Більшість вчителів використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями	3.1.2. Окремі вчителі використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями
3.1.3. Учителі беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій, у тому числі за власною ініціативою . Здійснюють аналіз якості навчання учнів , які навчаються за індивідуальними освітніми траєкторіями	3.1.3. Учителі беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (за потреби)	3.1.3. У роботі вчителів відсутній системний підхід до формування та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (за потреби).	3.1.3. Учителі не забезпечують формування та/або реалізацію індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)
3.1.4. Переважна більшість педагогічних працівників створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації з професійної тематики у фахових виданнях та оприлюднені методичні	3.1.4. Більшість педагогічних працівників створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації з професійної тематики та/або оприлюднені методичні розробки	3.1.4. Менше половини педагогічних працівників створюють та використовують власні освітні ресурси, мають публікації з професійної	3.1.4. Педагогічні працівники закладу не створюють власних освітніх ресурсів (навчально-методичних матеріалів)

розробки (навчально-методичні матеріали)	(навчально-методичні матеріали)	тематики та/або оприлюднені методичні розробки (навчально-методичні матеріали)	
3.1.5. Учителі використовують зміст предмету (курсу) для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку, у тому числі власним прикладом та комунікуванням з учнями	3.1.5. Переважна більшість учителів використовують зміст предмету (курсу) для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку	3.1.5. Більшість учителів використовують зміст предмету (курсу) для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку	3.1.5. Менше третини вчителів використовують зміст предмету (курсу) для формування загальнолюдських цінностей
3.1.6. Учителі використовують ІКТ, у тому числі при створенні інформаційних ресурсів, комунікації з учасниками освітнього процесу	3.1.6. Переважна більшість учителів використовують ІКТ в освітньому процесі	3.1.6. Близько половини вчителів використовують ІКТ в освітньому процесі	3.1.6. Менше третини вчителів використовують ІКТ в освітньому процесі
3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників			
3.2.1. Педагогічні працівники закладу освіти забезпечують власний професійний розвиток з урахуванням цілей та напрямів розвитку освітньої політики, обираючи кількість, види, форми та напрями підвищення рівня власної професійної майстерності, у тому числі щодо методик роботи з учнями з особливими освітніми потребами	3.2.1. Переважна більшість педагогічних працівників закладу освіти забезпечують власний професійний розвиток, обираючи кількість, види, форми та напрями підвищення рівня своєї професійної майстерності з урахуванням освітніх інновацій, освітніх потреб учнів	3.2.1. Половина педагогічних працівників закладу освіти забезпечують власний професійний розвиток, обираючи кількість, види, форми та напрями підвищення рівня своєї професійної майстерності з урахуванням освітніх інновацій, освітніх потреб учнів	3.2.1. Більшість педагогічних працівників закладу освіти не забезпечують власний професійний розвиток
3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну діяльність, реалізують освітні проекти. Окремі педагогічні працівники беруть участь у дослідно-експериментальній	3.2.2. Упродовж останніх трьох років у закладі освіти впроваджувалася/ впроваджується інноваційна діяльність. Педагогічні працівники ініціюють та/або	3.2.2. У поодиноких випадках педагогічні працівники здійснюють інноваційну діяльність або реалізують освітні проекти	3.2.2. Педагогічні працівники не беруть участь в інноваційній діяльності, педагоги не ініціюють та/або не реалізують освітні проекти. Педагогічні

<p>роботі. Результати роботи оприлюднені та упроваджуються в практику роботи закладу. Педагогічні працівники закладу освіти залучаються до експертної роботи</p>	<p>реалізують освітні проекти</p>		<p>працівники не залучаються до експертної роботи</p>
<p>3.3. налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти</p>			
<p>3.3.1. Переважна більшість здобувачів освіти вважають, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі</p>	<p>3.3.1. Більшість здобувачів освіти вважають, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі</p>	<p>3.3.1. Близько половини здобувачів освіти вважає, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі</p>	<p>3.3.1. Окремі здобувачі освіти вважають, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі</p>
<p>У закладі освіти діє учнівське самоврядування, представники якого беруть участь у діяльності закладу освіти, у тому числі обговоренні питань щодо удосконалення освітнього середовища, у заходах із забезпечення якості освіти та розробленні плану роботи закладу</p>	<p>У закладі освіти діє учнівське самоврядування, представники якого беруть участь у діяльності закладу освіти</p>	<p>У закладі діє учнівське самоврядування на рівні класу</p>	<p>У закладі відсутнє учнівське самоврядування</p>
<p>Переважна більшість педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти, застосовують особистісно орієнтований підхід</p>	<p>Більшість педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти, застосовують особистісно орієнтований підхід</p>	<p>Близько половини педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти</p>	<p>Окремі педагогічні працівники використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти</p>
<p>3.3.2. У закладі освіти сплановано та реалізуються заходи, що передбачають конструктивну співпрацю педагогів з батьками здобувачів освіти у різних формах на засадах педагогіки партнерства. Забезпечується</p>	<p>3.3.2. У закладі освіти сплановано та реалізуються заходи, що передбачають конструктивну співпрацю педагогів з батьками учнів. Співпраця відбувається у різноманітних формах, що сприяє</p>	<p>3.3.2. У закладі освіти плануються та реалізуються заходи, що передбачають співпрацю/ комунікацію педагогів з батьками здобувачів освіти. Водночас ці заходи не містять</p>	<p>3.3.2. У закладі освіти плануються та відбуваються заходи за участі батьків здобувачів освіти, які не мають на меті налагодження конструктивної співпраці між педагогами та</p>

<p>постійний зворотній зв'язок. Аналізується результативність проведених заходів та у разі необхідності вносяться корективи задля налагодження партнерства між вчителями та батьківською громадою</p>	<p>налагодженню партнерських взаємин між педагогами закладу освіти та батьками здобувачів освіти. Забезпечується зворотній зв'язок</p>	<p>ефективних форм налагодження партнерських взаємин освітян з батьківською громадою. В окремих випадках забезпечується зворотній зв'язок</p>	<p>батьками здобувачів освіти. Зворотній зв'язок не забезпечується</p>
<p>Переважна більшість батьків задоволені рівнем комунікації з педагогічними працівниками</p>	<p>Більшість батьків задоволені комунікацією з педагогічними працівниками</p>	<p>Близько половини батьків задоволені комунікацією з педагогічними працівниками</p>	<p>Окремі батьки задоволені комунікацією з педагогічними працівниками</p>
<p>3.3.3. У закладі освіти налагоджено професійну співпрацю. Окрім методичних об'єднань учителів у закладі освіти є неформальні об'єднання педагогічних працівників (професійні спільноти), реалізуються спільні проєкти, практикується наставництво, взаємовідвідування уроків</p>	<p>3.3.3. У закладі освіти налагоджено професійну співпрацю, діють методичні об'єднання, діяльність яких характеризується різними формами взаємодії, ініціативами щодо забезпечення якості освіти закладом, активною участю в педагогічних радах. Практикується наставництво</p>	<p>3.3.3. У закладі освіти є методичні об'єднання, діяльність яких здійснюється лише у формі засідань</p>	<p>3.3.3. У закладі освіти професійна співпраця здійснюється епізодично. Система методичної роботи відсутня або здійснюється формально</p>
<p>Педагоги вважають, що психологічний клімат закладу освіти сприяє співпраці педагогів</p>	<p>Переважна більшість педагогів вважають, що психологічний клімат закладу освіти сприяє їхній співпраці між собою</p>	<p>Близько половини педагогів вважають, що психологічний клімат закладу освіти сприяє їхній співпраці між собою</p>	<p>Більшість педагогів вважають, що психологічний клімат закладу освіти не сприяє їхній співпраці між собою</p>
<p>3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності</p>			
<p>3.4.1. Педагогічні працівники діють на засадах академічної доброчесності (під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності, у тому числі, оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти, використанні джерел інформації, результатів досліджень, запобіганні списуванню)</p>	<p>3.4.1. Педагогічні працівники переважно діють на засадах академічної доброчесності (під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, використанні джерел інформації, результатів досліджень, розробленні завдань з метою унеможливлення списування)</p>	<p>3.4.1. Педагогічні працівники порушують академічну доброчесність (під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, не вживають заходів задля унеможливлення списування, інколи вдаються до академічного плагіату)</p>	<p>3.4.1. Педагогічні працівники закладу освіти не володіють культурою академічної доброчесності (необ'єктивно та упереджено оцінюють результати навчання здобувачів, дозволяють учням списувати, вдаються до академічного плагіату)</p>

<p>3.4.2. Педагогічні працівники формують культуру академічної доброчесності здобувачами освіти, інформуючи учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності</p>	<p>3.4.2. Переважна більшість учителів інформують учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності</p>	<p>3.4.2. Більшість учителів інформують учнів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності</p>	<p>3.4.2. У закладі освіти учні практично не отримують інформацію від вчителів про дотримання основних засад та принципів академічної доброчесності</p>
--	--	--	--

IV. Оцінювання вимоги/правила

Керівник робочої групи визначає рівень педагогічної діяльності. Вимоги/правила за більшістю співпадинь отриманої інформації, з вербальним шаблоном, по кожному із критеріїв вимоги. Наприклад, у таблиці кількість збігів розподілилася таким чином:

високий рівень – 1 співпадиння;

достатній рівень – 2 співпадиння;

рівень, що вимагає покращення – 1 співпадиння;

низький рівень – жодного співпадиння.

Таким чином, вимогу оцінено на **достатній** рівень.

При цьому, якщо є одне і більше співпадинь з вербальним шаблоном, що відповідає низькому рівню, вимога не може бути оцінена на високий чи достатній рівень. Якщо кількість співпадинь розподілилася порівну між високим, достатнім і рівнем, що вимагає покращення, то використовується метод відкидання крайніх правих і лівих результатів вибірки. Тобто відкидається високий рівень та рівень, що вимагає покращення. Отже, вимога оцінюється на достатній рівень.

При зіставленні інформації, з вербальним шаблоном, можливі випадки, коли співпадиння в межах критерію, що складається з двох індикаторів, розподілилися між різними рівнями. Тобто, у разі виникнення спірної ситуації, оцінювання здійснюється за нижчим зазначеним рівнем. Наприклад, при оцінюванні вимоги співпадиння інформації, з вербальним шаблоном, розподілилися між достатнім рівнем і рівнем, що вимагає покращення. Відповідно при оцінюванні вимоги до уваги береться рівень, що вимагає покращення.

Водночас, коли співпадиння розподілилися між високим і достатнім рівнями, при оцінюванні вимоги враховуємо співпадиння, що відповідають високому рівню.

V. Оцінювання напряму

Оцінювання напряму здійснюється шляхом знаходження середньоарифметичного значення отриманих оцінок за кожною з вимог/правил, що входять до напряму.

Щоб оцінити напрям за вимогами/правилами потрібно зробити два кроки:

1. Вирахувати середньоарифметичне значення вимог/правил освітнього напряму.
2. Співвіднести отримане середньоарифметичне значення зі шкалою визначення рівня якості освітньої діяльності.

Напрямок складається з чотирьох вимог/правил. Розподіл балів за вимогами/правилами становить:

- оцінка 1 вимоги/правила - 2 бали;
- оцінка 2 вимоги/правила - 3 бали;
- оцінка 3 вимоги/правила - 1 бал;

- оцінка 4 вимоги/правила - 2 бали.

Знаходимо середньоарифметичне значення за формулою:

$$(2+3+1+2) : 4 = 2$$

Співставляємо отримане значення середньоарифметичної оцінки напряму зі шкалою визначення рівня якості освітньої діяльності (таблиця 2).

1,0 – 1,65	1,66 – 2,65	2,66 – 3,60	3,61 – 4,0
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній	Високий

Отриманий середньоарифметичний бал 2,0 знаходиться у проміжку між 1,66 та 2,65 і відповідає рівню, що «**вимагає покращення**» якості освітньої діяльності.

VI. Оформлення Довідки

Визначені рівні вимог/правил та напрямів у балах (для напрямів це – отримане середньоарифметичне значення) фіксуються керівником групи у Довідці. Інформація, відображена в Довідці озвучується на педагогічній раді, оприлюднюється на сайті закладу та використовується у плануванні, подальшій роботі.

VII. Надання рекомендацій

За результатами проведеного самооцінювання формуються рекомендації проводиться педагогічна рада, та затверджуються рішення наказом керівника щодо вдосконалення педагогічної діяльності педагогічних працівників.